

Współfinansowany w
ramach unijnego
programu „Europa dla
obywateli”

Nienawiść, uprzedzenia i rasizm – zagłada mniejszości etnicznych

**Projekt „Solidarna współpraca partnerska naszą
przyszłością w Unii Europejskiej” realizowany w ramach
Programu Europa dla Obywateli**

Wilamowice, 29.08 – 02.09.2019

Dyskusja – materiały

1. Wyjaśnienie pojęć

Nienawiść – bardzo silne uczucie niechęci wobec kogoś lub czegoś, często połączone z pragnieniem, by obiekt nienawiści spotkało coś złego. Nienawiść bywa przeciwstawiana miłości i opisywana jako męczące uczucie, następujące w wyniku bólu związanego z uczuciem zranienia i oszukania. Nienawiść przybiera czasem postać obsesyjną: chęć zemsty jest tak silna, iż osoba nią zawładnięta nie jest w stanie przestać o niej myśleć; wówczas nienawiść jest głównym motywem jej działań i bardzo silnym bodźcem wpływającym na percepcję rzeczywistości.

Upředzenia – wroga, negatywna ocena lub osąd jakiejś grupy społecznej, wyróżnionej na podstawie jednej cechy, oparta wyłącznie na przynależności osób do tej grupy. Ocena ta jest tendencyjna, oparta na rzeczywistych lub wyobrażonych właściwościach członków / członków grupy. Upředzenie jest postawą, a zatem pewnym stałym stosunkiem do grupy osób, kształtowanym w dłuższym okresie czasu i trudnym do zmiany. Wiąże się z emocjami, odczuwanymi w stosunku do danej grupy lub jej przedstawicielki/la, najczęściej są to emocje o znaku ujemnym, takie jak lęk / strach, złość. Upředzenia powodują, że w pewien sposób nastawiamy się do przedstawicieli i przedstawicieli określonej grupy, zwykle nastawiamy się negatywnie, i to nastawienie utrudnia rzeczywiste poznanie osoby.

Rasizm – upředzenie, którego podstawą jest rasa, charakteryzujące się obecnością postaw i przekonań o gorszej naturze osób przynależnych do innej rasy. Znaczenie to jest bliskie na wiele sposobów pojęciu etnocentryzmu.

Mniejszość etniczna – grupa obywateli która spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) jest mniej liczebna od pozostałej części ludności kraju;
- 2) w sposób istotny odróżnia się od pozostałych obywateli językiem, kulturą lub tradycją;
- 3) dąży do zachowania swojego języka, kultury lub tradycji;
- 4) ma świadomość własnej historycznej wspólnoty etnicznej i jest ukierunkowana na jej wyrażanie i ochronę;
- 5) jej przodkowie zamieszkiwali obecne terytorium kraju od co najmniej 100 lat;
- 6) nie utożsamia się z narodem zorganizowanym we własnym państwie

Problemy mniejszości etnicznych:

- sprawy socjalno-bytowe
- wykluczenie społeczne
- obawa przed utratą tożsamości
- polityka państwa wobec mniejszości
- pamięć historyczna
- analfabetyzm
- uprzedzenia związane z historią
- media

Mniejszości narodowe stanowią od **9,6% do 16,2% ludności Europy** i zamieszkują od **8% do 19,3% jej powierzchni**

Unia Europejska w przyszłości stać się ma unią nie państw, a narodów, których członkowie stworzą społeczeństwo obywatelskie. W tym celu wszyscy członkowie Unii powinni dążyć do wzajemnej równości, którą da się osiągnąć, jedynie wyzbywając się stereotypów i uprzedzeń oraz pomagając narodom słabiej rozwiniętym w dorównywaniu do wysokiego poziomu, w imię społecznej solidarności. Tolerancja, przestrzeganie praw i pomoc mniejszościom narodowym i etnicznym stają się zatem wyznacznikami i wielkim sprawdzianem integracji dla krajów przez nie zasiedlanych.

Skonstruowanie choćby najlepszego prawa nie wpłynie jednak na poglądy i odczucia, a te są kluczowe w kwestii akceptacji mniejszości w społeczeństwie.

W UE powołano organizacje badające procesy społeczne. Jest to m.in. FRA (European Union Agency for Fundamental Rights), której podlega Europejskie Centrum Monitoringu Rasizmu i Ksenofobii (EUMC). Owocem pierwszego roku pracy EUMC był raport dotyczący rasizmu i ksenofobii w krajach członkowskich UE (Report on racism and xenophobia in the member states of the UE).

Raport zawiera statystyki dotyczące przemocy i przestępstw na tle rasowym a także informacje dot. rasizmu i dyskryminacji na trzech płaszczyznach:

- zatrudnienia,
- sektorów mieszkalnictwa
- edukacji

Wsparcie Komisji Europejskiej dla produkcji tej publikacji nie stanowi poparcia dla treści, które odzwierciedlają jedynie poglądy autorów, a Komisja nie może zostać pociągnięta do odpowiedzialności za jakiegokolwiek wykorzystanie informacji w niej zawartych.

Wina słabej integracji mniejszości ze społeczeństwami jest obopólna. Z jednej strony należy kłaść nacisk na organizację pomocy mniejszościom szczególnie na rynku pracy i w sferze edukacji, na którym to polu w krajach UE pozostaje jeszcze wiele do zrobienia, a także silnie walczyć z uprzedzeniami i dyskryminacją. Z drugiej zaś strony przedstawiciele mniejszości w poszanowaniu dobra wspólnego, jakim jest społeczeństwo, którego sami są częścią, winni wykazywać minimum zainteresowania i chęci poprawy własnej sytuacji poprzez zaangażowanie w edukację i legalną pracę.